

Huvudman

Victum Gymnasium Aktiebolag,
Organisationsnummer 556488-9482

Beslut

Datum 2025-06-23

Dnr 2025:1274

Sida 1 (20)

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Victum Gymnasium i Helsingborgs kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Victum Gymnasium Aktiebolag att senast den **7 januari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande beslut om att förlägga kurser till arbetsplatser, extra anpassningar, skolans arbete med särskilt stöd samt rätten att gå om en kurs. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Victum Gymnasium Aktiebolag inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Victum Gymnasium Aktiebolag ska vidta följande åtgärder

Beslut om att förlägga kurser till arbetsplatser

1. Se till att rektorn, efter samråd med aktuell arbetsplats, fattar beslut om vilka hela eller delar av kurser i utbildningen som ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras. Besluten ska vara tydligt kopplade till innehållet i ämnes- och kursplanerna och det ska framgå vilka kursmoment som förlagts till arbetsplatsförlagt lärande (apl). Besluten ska fattas innan det arbetsplatsförlagda lärandet påbörjas och ska dokumenteras. Besluten samt uppgift om när och med vem samråd har skett avseende respektive arbetsplats ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (4 kap. 12 § gymnasieförordningen [2010:2039]).

Extra anpassningar

1. Se till att de elever som av lärare har identifierats vara i behov av extra anpassningar ges sådant stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen. Rektorn ska vid minst ett tillfälle under perioden den 13 augusti 2025 till den 5 december 2025 följa upp lärarnas arbete med extra anpassningar och om undervisningen utformas så

att eleverna får de extra anpassningar som de behöver. Rektorn ska vidare analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Rektorn ska dokumentera uppföljningen, analysen och eventuella beslut om åtgärder. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 5 § och 4 kap. 4 § skollagen).

Skolans arbete med särskilt stöd

1. Se till att lärare, i de fall de befärar att en elev riskerar att inte uppfylla betygskriterierna, trots extra anpassningar, anmäler till rektorn eller den rektorn har delegerat det till att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas. Rektorn ska dokumentera hur många anmälningar som inkommit till rektorn under perioden den 13 augusti 2025 till den 5 december 2025. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen)
2. Se till att det av ett åtgärdsprogram framgår det faktiska behov av särskilt stöd som en utredning visar att en elev har och de åtgärder som enligt utredningen behövs för att tillgodose detta behov (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen).

Rätten att gå om en kurs

1. Se till att alla elever får information om under vilka förutsättningar de har rätt att gå om en kurs respektive göra om gymnasiearbetet. Detta avser beslut om betyg fattade den 7 januari 2026 eller tidigare för elever som går kvar på skolenheten (Lgy 11, 1. Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter samt 9 kap. 1 och 5 §§ gymnasieförordningen).
2. Se till att elever som vill gå om en eller flera kurser, och som har rätt till det, får möjlighet att gå om kursen/kurserna. Dokumentera hur många elever som har önskat gå om en kurs under perioden den 23 juni 2025 till den 7 januari 2026 och hur många beslut som fattats om att elever ska få gå om kurser under samma period. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (9 kap. 1 och 5 §§ gymnasieförordningen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser frånvaroutredning, förebyggande arbete för studiero, undervisningstid enligt poängplaner, utbildningens omfattning på introduktionsprogram, undervisning i

grundskoleämnena på introduktionsprogrammet individuellt alternativ samt tillgång till elevhälsa.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:1274) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2025 inlett en tillsyn av Victum Gymnasium i Helsingborgs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Victum Gymnasium följer gällande bestämmelser om arbetsplatsförlagt lärande, extra anpassningar, arbete med särskilt stöd, rätten att gå om en kurs, frånvaroutredning, förebyggande arbete för studiero, undervisningstid enligt poängplaner, utbildningens omfattning på introduktionsprogram, undervisning i grundskoleämnena på introduktionsprogrammet individuellt alternativ samt tillgång till elevhälsa.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn mellan den 28 april 2025 och 29 april 2025. En kompletterande intervju med lärare har genomförts den 5 juni 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. förteckning över kurser på apl läsåret 2024/2025, skolenhetens rutin för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd samt åtgärdsprogram. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Arbetsplatsförlagt lärande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Beslut om att förlägga kurser till arbetsplatser

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av dokumentation, bland annat en förteckning över kurser på apl läsåret 2024/2025 samt informationsinhämtning som omfattar rektorns egen redogörelse för skolenhetens arbete och resultat. Av dokument benämnt APL- fördelning och kurser LÅ 24/25 anges vilka kurser som kopplas till apl för år 1–3 på barn- och fritidsprogrammet respektive vård- och omsorgsprogrammet. Det anges vidare att apl genomförs över tre läsår och planeras med fem sammanhängande veckor per läsår. I informationsinhämtningen anges att yrkeslärare gör bedömningen av vilka kurser eller delar av kurser som ska förläggas till arbetsplatser. Vidare anges att i stort sett alla yrkeskurser ingår i apl och att bedömningen ska utgå ifrån kursernas centrala innehåll.

Samtliga yrkeslärare uppger i intervju att det inte vet om rektorn fattar beslut om vilka hela eller delar av kurser som ska förläggas till en arbetsplats. Lärarna säger vidare att de inte heller vet hur beslutet är dokumenterat. Yrkeslärare uppger att de är med och tycker till om hur fördelningen över läsåret ska göras. Yrkeslärare säger att lärarna pratar om vilka kurser som är lämpliga att förlägga på apl. Samtliga yrkeslärare säger att de kurser som skolan förlägger till apl alltid varit de samma. Yrkeslärare uppger att det är lärarna som beslutar om en viss apl-plats fungerar eller inte i förhållande till vad eleven ska göra och det är lärarna som ser till att arbetsplatserna är lämpliga för apl. Lärare på vård- och omsorgsprogrammet säger att skolan har återkommande platser genom en extern aktör och att det ska vara kvalitetssäkrade platser som de använder. En lärare på barn- och fritidsprogrammet säger att de inte har samverkan med en extern aktör utan skaffar platser själva och när de ordnat nya platser så är det lärare som beslutar om kurser på apl.

Rektorn uppger att beslut om kurser som ska förläggas till en arbetsplats och om hur fördelningen över läsåret ska göras fattas av rektorn. Vidare uppger rektorn att anledningen till att yrkeslärare inte känner till att rektorn fattar beslut är att beslutet är relativt nytt. Besluten om kurser på apl har fattats efter eleverna påbörjat apl säger rektorn, och rektorn själv har inte någon kontakt med arbetsplatserna. Rektorn uppger att av beslutet framgår vilka kurser och hur stor del, i poäng räknat, av en kurs som eleven ska genomföra på apl samt en schablonmässig fördelning där alla kurser värderats på samma sätt utifrån poäng. Rektorn säger att det exempelvis

framgår att 50 poäng av en kurs är förlagd till apl och att upplägget är kopplat till kursen i sin helhet, inte till delar av kurser eller till kursplaner. Delar av kurser eller kursmoment och fördelning av tid mellan skola och apl-plats framgår inte av beslutet säger rektorn. På fråga hur rektorn inför beslut om fördelning på apl får underlag om vad som är möjligt för eleverna att genomföra på de aktuella arbetsplatserna svarar rektorn att skolan inte väljer apl-platser utan tilldelas platser av den externa aktören för vård- och omsorgsprogrammet år 1–3 samt för barn- och fritidsprogrammet år 2. Den externa aktören står som garant säger rektorn. Rektorn säger att eleverna i år 1 och 3 på barn- och fritidsprogrammet gör apl inom barnomsorgen och lärare måste vända sig till exempelvis förskolor för att få platser. Rektorn säger att beslutet dokumenteras som "fördelning av kurser". Av beslutet framgår vilka kurser som ska förläggas till apl. Delar av kurser, moment eller centralt innehåll framgår inte säger rektorn.

Arbetsplatsförlagt lärande under ledning av handledare

Av inkommen dokumentation och av intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår att alla elever har en utsedd handledare på de arbetsplatser där eleverna gör sitt arbetsplatsförlagda lärande.

I intervjuer med elever framkommer vissa uppgifter om att en del handledare inte har kunskaper om målen med elevernas utbildning. Det framgår dock av intervju med lärare att samtliga elever har apl-pärmar med sig under det arbetsplatsförlagda lärandet och att aktuella kurser, examensmål, vad eleverna ska göra och vilka förmågor eleverna ska utveckla framgår. Lärare säger att elev, lärare och handledare tillsammans går igenom apl-pärmen och att lärare informerar handledarna om att information om utbildningens mål och kunskapskrav finns i pärmen. Rektorn bekräftar att alla elever har en apl-pärm och att all information som handledarna behöver finns i pärmen. Rektorn säger att alla som är handledare har gått handledarutbildning och att alla som får uppdraget har en 100 poängs kurs i pedagogisk handledning och omsorg.

Rättslig reglering

Av 4 kap. 12 § 5 st. gymnasieförordningen framgår att rektorn beslutar om hela eller delar av kurser ska förläggas till arbetsplatser och om hur fördelningen över läsåren ska göras.

Av 4 kap. 14 § gymnasieförordningen framgår att det för en elev som deltar i arbetsplatsförlagt lärande ska utses en handledare på arbetsplatsen. Som handledare får bara den anlitats som har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget och som även i övrigt bedöms vara lämplig.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att rektorns beslut om apl inte uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionens utredning visar att rektorn endast har beslutat om vilka kurser som ska förläggas på apl och att rektorn inte fattat beslut om vilka moment i en kurs som ska göras på arbetsplatsen. Utredningen visar även att beslutet är fattat efter att eleverna påbörjat apl på respektive arbetsplats. Skolinspektionens utredning visar vidare att rektorn överlåter till en extern aktör alternativt till lärare att bedöma vad som är möjligt för eleverna att genomföra på de aktuella arbetsplatserna och att besluten inte fattas i samråd med respektive arbetsplats. Det är därmed inte tydligt hur det arbetsförlagda lärandet är kopplat till innehållet i ämnes- och kursplanerna.

Rektorns beslut är ett viktigt led i att kvalitetssäkra det arbetsplatsförlagda lärandet. Det måste därför vara tydligt för alla inblandade parter vad rektorn beslutat gällande vilka delar av utbildningen som är förlagd till aktuell arbetsplats. För att fylla sin avsedda funktion ska ett sådant beslut fattas innan det arbetsplatsförlagda arbetet påbörjas. Inför beslutet behöver rektorn ett underlag om vad som är möjligt att genomföra på de aktuella arbetsplatserna. Besluten behöver därför föregås av samråd med respektive arbetsplats. Utredningen visar dock att sådant samråd inte alltid sker.

Vad gäller att elever som deltar i arbetsplatsförlagt lärande ska ha en utsedd handledare som är lämplig och har nödvändiga kunskaper och erfarenheter för uppdraget framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav i denna del.

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare uppger att det finns många elever på skolan som har behov av extra anpassningar och att lärare inte alltid har möjlighet eller tid att ge alla elever de extra anpassningar som de behöver. Några lärare säger att flera elever inte får det stöd de behöver på alla lektioner och att lärare inte hinner ge eleverna extra anpassningar inom ramen för undervisningen. Flera lärare uppger att det visserligen finns resurser i form av material och hjälpmedel samt anpassningar som längre skrivtid och muntliga kompletteringar, men att de inte kan tillgodose extra anpassningar i form av en extra person i klassrummet eller undervisning i halvklass eftersom behoven är så stora. Lärare uppger vidare att många elever i varje klass har behov av hjälp att komma igång med arbetet och att lärarna inte hinner ge det stödet till alla. Lärare säger att de försöker ge stöd på gruppnivå men att de inte kan hjälpa elever som har behov av individuellt stöd. Vidare säger lärare att eleverna har stora utmaningar i matematik och engelska och till

viss del i svenska och att de exempelvis skulle behöva vara två lärare i klassrummet i matematik.

Elevhälsans personal säger att lärare inte alltid har möjlighet och inte alltid hinner ge elever de extra anpassningar som eleverna behöver. Vidare säger elevhälsans personal att det finns ett stort behov av extra anpassningar på skolan för många elever.

Rektorn säger att det stämmer att alla elever inte ges de extra anpassningar som de behöver i alla ämnen. Rektorn säger vidare att det inte är möjligt att tillgodose behoven när det är många elever som behöver extra anpassningar i en klass.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte uppfyller författningarnas krav avseende arbetet med extra anpassningar. Skolinspektionens utredning visar att alla elever som behöver det inte ges extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Utredningen visar att behovet av extra anpassningar är omfattande och att lärare inte alltid har möjlighet att ge individuella anpassningar i form av enskilt stöd och anpassningar i mindre grupp.

Arbete med särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan om behov av utredning

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av dokumentation, bland annat skolenhetens rutin för arbetet med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram. I rutinen anges att undervisande lärare är ansvarig för anmälan till elevhälsoteamet om elever riskerar att inte uppnå målen, eller uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation trots extra anpassningar

inom ramen för ordinarie undervisning. Vidare anges att mentorn ska anmäla eleven till elevhälsoteamet för vidare hantering.

Några lärare uppger att de anmäler elever som befaras inte nå ett godkänt betyg trots extra anpassningar på elevhälsomöte (ehm) och/eller via ett avsett formulär. Lärarna säger att ärendet sedan tas vidare till elevhälsoteamets möte (eht-möte). Andra lärare säger att de anmäler elever som befaras inte nå ett godkänt betyg trots extra anpassningar till elevhälsan via en blankett som fylls i digitalt.

På fråga från Skolinspektionen om lärarna anmäler till rektorn om lärare befarar att en elev, trots extra anpassningar, inte kommer att uppfylla de betygsgränser som minst ska uppfyllas svarar elevhälsans personal att rutinen för anmälan har ändrats under höstterminen 2024 och är otydlig för alla. Elevhälsans personal säger att lärare inte längre är delaktiga och inte själva anmäler utan markerar att en elev riskerar betyget F i ett digitalt system. Elevhälsans personal säger att lärare "rödmarkerar" elever men att instruktionerna för detta är otydliga och att lärare därför är osäkra på när de ska rödmarkera. Anledningen till att lärare markerar en elev behöver inte vara behov av stöd utan kan handla om något annat. Lärare anmäler alltså inte om en elev trots extra anpassningar inte kommer klara kursen, enligt elevhälsans personal. Elevhälsans personal säger att det finns elever som borde varit rödmarkerade men som inte är det. Rektorn och biträdande rektorn går igenom eleverna i skolans system och av de elever som markerats av lärare väljs vilka elever som eventuellt behöver en utredning, säger elevhälsans personal vidare. En representant för elevhälsan säger att när listorna kontrolleras mot uppgifterna i det digitala systemet är det inte alltid rätt anledning till att elever rödmarkerats; listorna motsvarar inte anmälningar om utredning av särskilt stöd. Specialpedagogen säger vidare att rektorn informerats om detta och om att systemet inte fungerar tillfredsställande. Elevhälsans personal säger vidare att det formulär som lärare sagt att de använder inte ska användas längre och att lärare inte ska anmäla den vägen. Elevhälsans personal säger att de inte kan svara på vem som ansvarar för att uppmärksamma om en elev, trots extra anpassningar, befaras att inte nå de mål som minst ska uppfyllas. Elevhälsans personal säger vidare att de inte har eht-möte, att lärare inte anmält elever till eht-möte och att det inte finns några eht-möten inplanerade. Däremot säger elevhälsans personal att de har ehm en gång i veckan för diskussioner på gruppnivå och att det där även inkommit vissa individärenden.

Rektorn säger att lärarna inte anmäler genom exempelvis en blankett eller ett mejl men att rektorn kan se vilka elever lärare markerat i det digitala systemet. Vidare säger rektorn att lärarna tror att de ska kontakta elevhälsan via ett formulär men att det för rektorn räcker att eleven är

rödmarkerad i systemet. Rektorn säger att skolan har en tydlig rutin men att den inte följs av alla.

Starta utredning om särskilt stöd

Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn framgår att det finns ett antal anmälningar om utredning av särskilt stöd som lärare gjort under läsåret och som är mottagna av elevhälsan som anmälningar om behov av utredning för särskilt stöd. Intervjuade lärare säger att utredning startar och att mentorn, elevhälsans personal och rektorn medverkar i utredningen. Elevhälsans personal uppger att rektorn startar utredning för varje anmälan, vilket bekräftas av rektorn, som även uppger att utredning startas om en elev uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation, det kan exempelvis handla om närvaro eller behov av kuratorskontakt. Av kompletterande uppgifter framgår att 12 utredningar om särskilt stöd startats innevarande läsår samt att utredningar ska startas avseende anmälningar som nyligen inkommit till rektorn.

Upprätta åtgärdsprogram utifrån utredning om särskilt stöd

Elevhälsans personal säger att det finns elever där utredning visat behov av särskilt stöd men att behoven inte skrivs in i åtgärdsprogram eftersom skolan inte kan ge det stödet. Elevhälsans personal säger att skolan exempelvis har elever med stora svårigheter i matematik som skickats vidare bland annat för dyskalkyli-utredning. Dessa elever får inte stöd av speciallärare i matematik eftersom det stödet inte finns på skolan och inte skrivs in i åtgärdsprogrammen. När rektorn får bemöta elevhälsans utsagor om att elevernas utredda behov av särskilt stöd inte skrivs in i åtgärdsprogram utan att åtgärdsprogrammen i stället skrivs utifrån vilka stödinsatser skolan kan ge, bekräftar rektorn att det stämmer. På fråga om det finns elever som inte får det särskilda stöd som en utredning visat att de behöver, till exempel individuellt anpassat stöd i matematik, svarar rektorn att undervisning kan utformas på många olika sätt och behöver anpassas efter elevgruppen. Rektorn uppger att stöd ges i enlighet med åtgärdsprogram men att rektorn inte tror att det står exempelvis speciallärare i något åtgärdsprogram, att det är orimligt att önska eftersom det inte finns på skolan.

Av intervjuer med elevhälsan och rektorn framgår vidare att rektorn, efter varje utredning, fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram. Elevhälsans personal uppger att en anteckning görs om att inte utarbeta åtgärdsprogram men att inga formella beslut fattas om detta. Huvudmannen uppger i kompletterande uppgifter att beslut om att utarbeta åtgärdsprogram efter utredning fattats i fem fall läsåret 2024/2025. Av kompletterande uppgifter framgår att beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram efter utredning inte har fattats under samma period då det inte varit aktuellt, vilket även rektorn uppger i intervju.

Rektorn har kännedom om att beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram ska fattas när en utredning visar det men detta har inte varit aktuellt sedan rektorn började sin tjänst för ett drygt år sedan säger rektorn.

Särskilt stöd i enlighet med åtgärdsprogram

Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn framgår att särskilt stöd ges i enlighet med en elevs beslutade åtgärdsprogram. Elevhälsans personal säger att det finns en tydlig rutin för åtgärdsprogrammen, att specialpedagogen hinner med alla elever som ska ha stöd av specialpedagog och att särskilt stöd ges i enlighet med elevernas åtgärdsprogram, vilket bekräftas av rektorn. Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av ett antal åtgärdsprogram. När Skolinspektionen under intervjuer ger exempel ur åtgärdsprogram uppger så väl lärare som elevhälsans personal att eleverna får det stöd som anges i deras åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår vidare att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Det särskilda stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns flera brister i arbetet med särskilt stöd på Victum Gymnasium.

Skolinspektionens utredning visar att lärare inte alltid anmäler till rektorn att elevers behov av särskilt stöd behöver utredas. Även om lärare uppger i intervju att de anmäler behov av utredning för särskilt stöd antingen via formulär, direkt till elevhälsan på olika möten eller via skolans digitala system visar utredningen att alla elever inte anmäls för eventuell utredning för särskilt stöd. Detta då det är otydligt för lärarna hur anmälningsförfarandet ska gå till samt att personalen inte följer skolans rutin för arbetet med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram.

Vad gäller skyldigheten att starta utredning om särskilt stöd framkommer inte att verksamheten brutit mot bestämmelserna i denna del.

Skolinspektionens utredning visar att utredningar för särskilt stöd startas av de anmälningar som faktiskt anmäls till rektorn och som tas emot som en anmälan om utredning för särskilt stöd.

Skolinspektionens utredning visar vidare att huvudmannen inte uppfyller författningarnas krav avseende att utarbeta åtgärdsprogram utifrån utredning om särskilt stöd. Av intervju med rektorn framgår visserligen att rektorn, efter utredning, fattar beslut om att utarbeta respektive att inte utarbeta åtgärdsprogram. Däremot visar Skolinspektionens utredning att de behov av särskilt stöd och de stödinsatser som utredningar visat att elever är i behov av inte alltid skrivs in i elevernas åtgärdsprogram. Detta är en brist. Skolinspektionens utredning visar att skälen till att de faktiska behoven inte skrivs in i åtgärdsprogrammen är att skolan inte kan tillgodose de behov av särskilt stöd som utredningar visat att eleverna har.

Vad gäller skyldigheten att särskilt stöd ska ges i enlighet med beslutat åtgärdsprogram framkommer inte att Victum Gymnasium Aktiebolag brutit mot bestämmelserna.

Rätten att gå om en kurs

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av dokumentation, bland annat informationsinhämtning. I informationsinhämtningen anges att de elever i år 1 som läsåret 2023/2024 fick F i kurserna matematik 1a och/eller engelska 5 erbjuds läsa om dessa kurser under läsåret 2024/2025. Eleverna informerades via mejl och av mentor. Vidare anges i informationsinhämtningen att elever i år 3 som inte nått målen i matematik 1a under vårterminen 2025 erbjuds extra stöd vid två tillfällen i veckan. Det anges att detta inte är likställt med att läsa om en kurs utan handlar om stöd för att förbereda sig inför provning i kursen. I

informationsinhämtningen anges vidare att elever som har F i kurser erbjuds att göra provning.

Elever säger att deras mentor i år 1 informerade dem om att gå om kurser. Vidare säger elever att många elever går om matematik 1a och att kursen avslutas med en provning. Elever säger däremot att man inte kan gå om yrkeskurser eller göra om gymnasiearbetet. Klarar inte eleverna en yrkeskurs så kan eleverna välja att studera på egen hand och sedan göra en provning på kursen säger elever.

Några lärare uppger att huvudmannen inte informerar eleverna om under vilka förutsättningar de har rätt att gå om kurser men att lärare eller mentorn eventuellt informerar. Lärare säger att eleverna får information av lärarna om att de kan göra om den del av gymnasiearbetet som är en praktisk vecka. Andra lärare uppger att de inte vet om eleverna informeras om under vilka förutsättningar de har rätt att gå om en kurs eller göra om gymnasiearbetet. Några lärare säger att de inte tror att eleverna kan gå om kurser utan endast kan göra provning om de fått F. En lärare säger att vissa elever i år 2 som fick F i matematik 1a i år 1 går om kursen nu. Lärare som undervisar i matematik och engelska uppger att elever i år 2 går om kurserna matematik 1a och engelska 5. Lärare uppger att elever i år 3 som fått F i matematik 1a inte erbjuds att gå om kursen och att lärarna inte vet vad det beror på att elever i år 3 inte får samma möjlighet som elever i år 2. Lärare uppger att elever som har F inte erbjuds att läsa om kurser utan erbjuds provning. Lärare som undervisar i yrkeskurser säger att eleverna inte får information om att gå om yrkeskurser och att ingen elev heller går om dessa kurser.

Elevhälsans personal säger att elever inte går om kurser, de gör endast provning. Elever informeras inte om att gå om kurser säger elevhälsans personal.

Rektorn säger att elever som har F i kurser inte erbjuds att gå om kurserna, inte heller de elever i år 3 som inte nått målen i matematik 1a. Vidare säger rektorn att det finns ett undantag för elever i år 2 som fick F i matematik 1a och/eller engelska 5 läsåret 2023/2024. Dessa elever har erbjudits att läsa om matematik 1a och engelska 5. Rektorn säger att hen fattat beslut om att eleverna ska få gå om dessa kurser.

Rättslig reglering

Av 9 kap. 1 § gymnasieförordningen framgår att om en elev inte har fått lägst betyget E på en kurs, har eleven rätt att gå om kursen en gång. Har eleven slutfört kursen två gånger och inte fått lägst betyget E får eleven gå om kursen ytterligare en gång, om det finns särskilda skäl. En elev som inte har fått betyget E på gymnasiearbetet har rätt att göra om arbetet en gång.

Om en elev har fått betyget F på en stor andel av kurserna under ett läsår får eleven, om det finns särskilda skäl, gå om också sådana kurser som eleven fått lägst betyget E på under läsåret.¹

Av 9 kap. 5 § gymnasieförordningen framgår att rektorn fattar beslut enligt 1 § efter det att eleven, vårdnadshavare och berörda lärare har fått yttra sig.

Enligt läroplanen förutsätter det att skolan klargör utbildningens mål, innehåll och arbetsformer, liksom vilka rättigheter och skyldigheter eleverna har för elevernas möjligheter att utöva inflytande på utbildningen och att ta ansvar för sina studieresultat (Lgy 11, 1. Rättigheter och skyldigheter).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte uppfyller författningarnas krav avseende att informera eleverna om rätten att gå om kurs och avseende elevers möjlighet att gå om kurser. Skolinspektionens utredning visar att elever som fått F i kurser inte erbjuds att gå om dessa, undantaget elever i år 2 läsåret 2024/2025 som erbjudits att gå om kurserna matematik 1a och engelska 5. Avseende dessa elever har rektorn fattat beslut om att gå om kurs. Även om huvudmannen i informationsinhämtningen anger att eleverna fått information om rätten att gå om kurserna matematik 1 och engelska 5 visar Skolinspektionens utredning att elever inte informeras om att de har rätt att gå om övriga kurser som de inte har fått ett godkänt betyg i.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Victum Gymnasium Aktiebolags verksamhet vid Victum Gymnasium uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om kurser till arbetsplatser, extra anpassningar, anmälan om behov av utredning om särskilt stöd, upprätta åtgärdsprogram utifrån utredning om särskilt stöd och rätten att gå om en kurs. Det finns därför skäl att förelägga Victum

¹ Bestämmelsen har ny lydelse från den 1 januari 2024 genom lag 2023:654. Lagen tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

Gymnasium Aktiebolag att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Frånvaroutredning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare, elevhälsans personal och rektorn framgår att skolan har en rutin för frånvaroarbetet. Elever säger att de som har 15 procents frånvaro eller mer kontaktas av mentorn och kallas till möte med kuratorn och rektorn. Intervjuade lärare uppger att biträdande rektorn skickar ut statistik över mentorselevernars frånvaro och att elever med över 15 procents frånvaro kontaktas av mentorn, oavsett om frånvaron är giltig eller ogiltig. Mentorn, i samarbete med elevhälsans personal, utreder elevernas frånvaro säger lärare. Detta bekräftas av elevhälsans personal som tillägger att kuratorn kopplas in för de elever där det finns en problematik. I dessa fall gör kuratorn en frånvaroutredning. Elevhälsans personal säger att frånvaroutredning och vilka åtgärder som vidtas dokumenteras på skolans digitala plattform. Rektorn bekräftar att frånvaroutredningar görs om en elev har upprepade eller längre frånvaro.

Rättslig reglering

Av 15 kap. 16 § skollagen framgår att rektorn, vid upprepade eller längre frånvaro oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, skyndsamt ska se till att frånvaron utreds, om det inte är obehövligt.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav avseende att elevers frånvaro utreds. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Förebyggande arbete för studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med elever framkommer vissa uppgifter om att det inte alltid är studiero under lektionerna och att lärare inte har ett gemensamt förhållningssätt när det kommer till gemensamma ordningsregler. Det framgår dock av lärarintervjuer att skolan arbetar aktivt med studieron och att studieron förbättrats. Flertalet intervjuade lärare säger att studieron kartläggs systematiskt och analyseras och diskuteras årskursvis på

elevhälsomöten. Lärare säger att åtgärder för att skapa studiero sätts in med utgångspunkt i vad kartläggning och analys visar. Representer för elevhälsan bekräftar lärarnas uppgifter om att skolan arbetar aktivt för ökad studiero och säger att elevhälsans personal exempelvis genomför observationer som ett komplement till annan kartläggning. Elevhälsans personal bekräftar elevernas utsagor avseende att alla lärare inte har ett gemensamt förhållningssätt och säger att åtgärder så som handledning för ökad struktur vidtagits med anledning av detta. Rektorn säger att arbetet för studiero pågår, att skolan lagt mycket tid på att förankra nya och omarbetade ordningsregler i personalgruppen och att det skett en klar förbättring när det gäller studieron. Vidare säger rektorn att rektorn förra året även genomförde fokussamtal med elever och klasser för att ytterligare följa upp arbetet med studiero.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Victum Gymnasium Aktiebolag brutit mot bestämmelserna när det gäller det förebyggande arbetet med studiero. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Undervisningstid enligt poängplaner

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I inkomna poängplaner för barn- och fritidsprogrammet samt vård- och omsorgsprogrammet med start 2024 anges att respektive program omfattar 2 700 poäng. I informationsinhämtningen anges att undervisningstiden för elever på barn- och fritidsprogrammet är 2 407 timmar och att undervisningstiden för elever på vård- och omsorgsprogrammet är 2 490 timmar.

Rektorn uppger i intervju att utbildningarna på barn- och fritidsprogrammet och på vård- och omsorgsprogrammet bedrivs som heltidsstudier och att eleverna ges sin garanterade undervisningstid. Vidare uppger rektorn att de uppgifter som anges i informationsinhämtningen inte

stämmer för de elever som läser 2 700 poäng utan avser elever som valt bort svenska 3 (100p) och/eller engelska 6 (100 poäng).

Rättslig reglering

Av 16 kap. 17 § skollagen framgår att utbildningen på nationella program ska bedrivas som heltidsstudier.

Av 16 kap. 18 § skollagen framgår att eleverna har rätt till ett minsta antal undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid). Den garanterade undervisningstiden för elever på yrkesprogram som omfattar 2 700 gymnasiepoäng är 2 625 undervisningstimmar. För elever som har valt bort delar av det som krävs för grundläggande behörighet enligt 3 § minskas den garanterade undervisningstiden i motsvarande omfattning.

Av 4 kap. 22 § gymnasieförordningen, i dess lydelse 2022:1617, framgår att för nationella program i gymnasieskolan beslutar huvudmannen om antalet undervisningstimmar för varje kurs och gymnasiearbetet samt om hur undervisningstiden ska fördelas över läsåren.

Av 4 kap. 23 § gymnasieförordningen, i dess lydelse 2022:1545, framgår att det i 16 kap. 3 § skollagen finns bestämmelser om att yrkesprogram ska innehålla det som krävs för att eleverna ska uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå. Yrkesprogrammen ska därför innehålla kurserna svenska 1, 2 och 3, eller svenska som andraspråk 1, 2 och 3, och engelska 5 och 6.

En elev på ett yrkesprogram får välja bort kurserna svenska 2 och 3, eller svenska som andraspråk 2 och 3, och engelska 6. En elev på barn- och fritidsprogrammet och vård- och omsorgsprogrammet får dock inte välja bort kurserna svenska 2 eller svenska som andraspråk 2. En elev på hotell- och turismprogrammet får inte välja bort kursen engelska 6.

En elev som vill välja bort en kurs enligt andra stycket ska anmäla det till rektorn senast vid utgången av terminen före den termin kursen ska påbörjas.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Även om det anges för få undervisningstimmar i informationsinhämtningen visar Skolinspektionens utredning att utbildningarna bedrivs som heltidsstudier och att eleverna ges undervisningstid i enlighet med poängplanen. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utbildningens omfattning på introduktionsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervju med elever som läser introduktionsprogrammet individuellt alternativ framkommer vissa uppgifter om långa håltimmar några dagar i veckan. Elevhälsans personal uppger att det finns elever på individuellt alternativ som har godkänt i alla grundskoleämnena förutom svenska och engelska och som endast har undervisning några timmar per vecka.

Det framgår dock av intervju med rektorn att utgångspunkten för alla elever är heltid, 23 timmar per vecka, och att majoriteten av eleverna läser heltid. Vidare framgår att huvudmannen för ett fåtal elever på individuellt alternativ, efter att eleverna begärt det, har fattat beslut om att omfattningen på utbildningen ska minskas på grund av särskilda skäl. I kompletterande uppgifter anges att de elever som, i enlighet med individuella studieplaner, läser i en omfattning motsvarande fullständigt får schemalagd undervisning 23 timmar per vecka.

Av huvudmannens lokala utbildningsplan för introduktionsprogrammet som Skolinspektionen tagit del av framgår att alla elever på introduktionsprogrammet erbjuds minst 23 timmars undervisning i veckan och att utbildningen schemaläggs individuellt fem dagar i veckan.

Rättslig reglering

Av 17 kap. 6 § skollagen framgår att utbildningen på introduktionsprogram ska bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Eleverna har rätt till i genomsnitt minst 23 timmars undervisning i veckan (garanterad undervisningstid). Vidare framgår att utbildningens omfattning dock får minskas för en elev som begär det om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl. Lag (2018:749).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

**Undervisning i grundskoleämnena på introduktionsprogrammet
individuellt alternativ**

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av individuella studieplaner och ett gemensamt schema för elever som går introduktionsprogram samt två individuella scheman för elever som går individuellt alternativ respektive språkinträdning. Vidare har Skolinspektionen tagit del av huvudmannens plan för utbildning på introduktionsprogram.

Av individuella studieplaner för elever som går individuellt alternativ (21 st) framgår bland annat pågående och avslutade studier i grundskolans ämnen samt uppgifter om utbildningens mål och längd. Av huvudmannens plan för utbildning framgår bland annat att elever på introduktionsprogrammet läser de grundskoleämnena de inte uppnått betyg i. I schemat för elever på för introduktionsprogram anges de åtta grundskoleämnena som enligt huvudmannens plan för utbildning erbjuds på skolenheten.

I intervju med elever som läser introduktionsprogrammet individuellt alternativ framkommer uppgifter om att vissa SO-ämnena som elever har godkända betyg i ändå finns med på elevernas individuella scheman och att eleverna ska gå till lektionerna i dessa ämnena.

I kompletterande uppgifter från huvudmannen anges att det finns elever som går introduktionsprogram som har utlagd tid i sina scheman för grundskoleämnena trots att de har godkända betyg i dessa ämnena och att orsaken till detta är att eleverna har utmaningar i skolan som gör att de behöver mer lärarledd tid. På fråga vad eleverna får undervisning i under den schemalagda tiden svarar huvudmannen att eleverna inte ges undervisning i de ämnena de redan har godkända betyg i, utan i stället får lärarlett stöd, hjälp med studieteknik och planering av uppgifter eller hemarbete. Detta bekräftas i kompletterande intervju med lärare som undervisar i SO-ämnena på introduktionsprogram. Lärarna bekräftar att de elever som närvarar på lektioner i ämnena som de redan har betyg i inte ges undervisning i dessa ämnena utan stöd och handledning i annat skolarbete.

Rättslig reglering

Av 6 kap. 6 § gymnasieförordningen framgår att individuellt alternativ ska utformas utifrån elevens behov och förutsättningar. Det framgår att utbildningen får innehålla grundskoleämnena som eleven saknar godkända betyg i. Utbildningen får även innehålla hela eller delar av kurser i gymnasieämnena. Om eleven har förutsättningar för att läsa hela eller delar av kurser i gymnasieämnena ska utbildningen också innehålla sådana. Även andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling får ingå i utbildningen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Victum Gymnasium Aktiebolag brutit mot bestämmelserna när det gäller undervisning i grundskoleämnena. Skolinspektionens utredning visar att trots att det på vissa elevscheman anges att eleverna ska närvara på lektioner i grundskoleämnena som eleverna redan har godkända betyg i ges eleverna inte undervisning i dessa ämnena.

Tillgång till elevhälsa

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I intervjuer med lärare framkommer att elever inte alltid har möjligheter av få stöd från elevhälsan eftersom det saknas resurser. Några lärare säger att skolan inte har tillräcklig tillgång till specialpedagog och flera lärare säger att skolan hade behövt speciallärare för att kunna ge elever det stöd som eleverna behöver. Elevhälsans personal bekräftar lärares utsagor att det finns behov av speciallärare, framför allt i matematik. Det framgår dock av intervju med elevhälsans personal att skolans specialpedagog hinner med alla elever som ska stöd av specialpedagog och att eleverna ges stöd i enlighet med åtgärdsprogram. Rektorn säger att skolan har tillräckliga resurser från huvudman för arbetet med exempelvis stöd.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 25 § första stycket skollagen framgår att för eleverna i gymnasieskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal. Av andra stycket framgår att det för medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Victum Gymnasium Aktiebolag brutit mot bestämmelserna när det gäller tillgång till elevhälsa. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

På Skolinspektionens vägnar

X Carolin Levinsson

Beslutsfattare

Signerat av: Carolin Levinsson

X Hilda Sjöberg

Föredragande

Signerat av: Hilda Sjöberg

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Isabelle Vesterlund medverkat.